

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Tämä on rinnakkaistallenne.

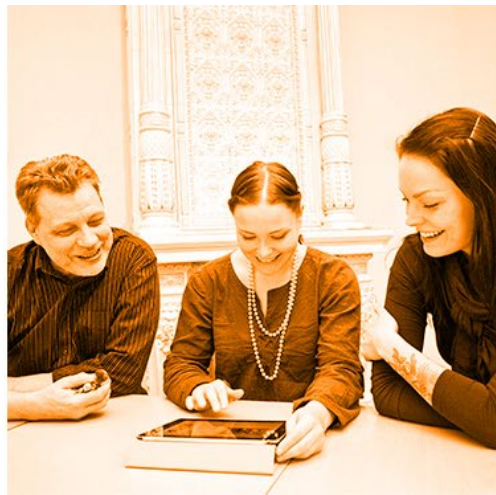
This is a self-archived version of the original article.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä /

To cite this article:

Kangas, Pirjo 2018. Konferenssiperinteitä, tekoälyä ja salamapuheita : IFLA WLIC 2018 -konferenssi Kuala Lumpurissa. Kreodi 4.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/26/Matkakertomuksia/497/Konferenssiperinteit%C3%A4-teko%C3%A4ly%C3%A4-ja-salamapuheita-IFLA-WLIC-2018--konferenssi-Kuala-Lumpurissa.htm>

Konferenssiaperinteitä, tekoälyä ja salamapuheita: IFLA WLIC 2018 -konferenssi Kuala Lumpurissa

Teksti: Pirjo Kangas, informaattikko, Humak

Osallistuin elokuussa 2018 IFLAn World Library and Information Congressiin, joka järjestettiin tällä kertaa Kuala Lumpurissa Malesiassa. Konferenssiohjelma piti sisällään tuttuja IFLA-perinteitä samalla testaten myös digitalisoitumisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

Olin mukana porukassa, joka piti esityksen Suomen kirjastoseuran järjestämästä mentorointiohjelmasta (<http://library.ifla.org/2279/>), joten konferenssiin valmistautuminen oli alkanut jo kuukausia aikaisemmin esitysehdotuksen tekemisellä, esityksen hiomisella ja apurahojen hakemisella. Kaiken valmistelun jälkeen tuntuikin hieman epätodelliselta vihdoin istua Kuala Lumpurin konferenssikeskuksen penkillä kuuntelemassa ensikertalaisille suunnattua Newcomers-sessiota!

Maailmanlaajuisen kirjastoyhteisön jäsenenä

WLIC-konferenssi on suuruudessaan ja monipuolisuudessaan hieno kokemus suomalaisen kokoluokan alan ammattitapahtumiin tottuneelle. Tämän vuoden konferenssissa oli yli 3500 edustajaa yli 110 maasta ja konferenssin aiheet vaihtelivat maan ja taivaan välillä esimerkiksi kirjastomuodista automaattiseen indeksointiin ja saalistajajulkaisuista kirjastotyöhön kodittomien parissa. Ohjelmasta oli sen runsauden keskellä jopa hieman vaikea poimia itselle kaikkein kiinnostavimpia sisältöjä, enkä konferenssin jälkeenkään ole aukottoman varma, mikä ero oli eri ryhmien bisnestapaamisilla, jaostojen komiteatapaamisilla ja epämuodollisimpien ryhmien kokoontumisilla.

Yksittäisiä sisältöjä tärkeämmäksi ainakin itselleni nousi arkityössä niin usein unohtuva kirjastotyön aatteellinen puoli ja ennen kaikkea kokemus siitä, että on osa globaalia ammattiyhteisöä, jolla on eri maailmankolkkien erilaisuudesta huolimatta yhteisiä tavoitteita ja kiinnostuksen kohteita.

Vaikka tapahtuma oli suuri ja itselle IFLA organisaationa suhteellisen tuntematon, välittyi riviosallistujallekin hyvin IFLA-henki ja se, kuinka tärkeä tapahtuma konferenssi monelle osallistujalle on. IFLA-tunnelmaa vahvistavat myös vuodesta toiseen samana pysyvät perinteet, kuten esimerkiksi avajaisseisio (<https://2018.ifla.org/opening-session>) ja cultural evening, joissa myös esitellään osallistujille paikallista kulttuuria. Myös kirjastovierailut ovat tärkeä osa konferenssin ohjelmaa. Itse vierailin Selangorin yleisessä kirjastossa, josta mieleen erityisesti jäi lämmin vastaanotto ja kirkasväriset modernit tilat.

Digitalisoituva konferenssi

WLIC-konferenssi järjestettiin jo 84. kerran, joten tapahtumana sitä voinee kutsua hyvinkin perinteikkääksi. Konferenssin järjestämisessä on kuitenkin otettu käyttöön digitalisoitumisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia helpottamaan konferenssiin osallistumista niin paikan päällä kuin etänäkin. Suurin osa puhujista ja osallistujista oli paikan päällä, mutta muutama esitys tai keynote-puhe toteutettiin videoyhteyden tai etukäteen kuvatun videon muodossa. Konferenssisovellus helpotti ohjelmaan tutustumista ja toisiin osallistujiin verkostoitumista.

Jo vuoden 2017 IFLA-konferenssissa kokeiltiin striimausta, ja tänä vuonna striimatun tarjonnan määrä kasvoi. Striimatuista sessioista on kaikista myös tallenne saatavilla, joten konferenssin tarjontaan on edelleen mahdollista tutustua IFLAn verkkosivujen kautta (<https://2018.ifla.org/live-streaming-wlic-ifla-2018>). Avajais- ja päättäjäisseremonioiden lisäksi tallenteiden joukossa on esimerkiksi vaikuttamiseen keskittyvä *From Data to Advocacy* -sessio, ammatilliseen kehittymiseen keskittynyt *Win-Win: building strong education, training and continuing professional development*

together with strong library associations -sessio, jossa myös oman porukkanen salamapuhe-esitys oli mukana (esityksemme alkaa kohdasta 49:30), sekä *What's Up with eLending?* -sessio, jossa käsiteltiin e-kirjojen lainausta eri näkökulmista.

IFLA-konferenssien sisältöihin vuodesta 2013 alkaen voi tutustua myös IFLAn julkaisuarkiston IFLA Libraryn (<http://library.ifla.org/>) avulla. Aivan kaikista esityksistä ei ole tallennettua aineistoa: esimerkiksi tänä vuonna lanseeratun uuden 5-7 minuutin salamapuhekonseptin mukaisista esityksistä ei ollut välttämätöntä toimittaa IFLAlle perinteistä esseemuotoista konferenssipaperia.

Tekoäly tulee kirjastoihin

IFLAN Academic & Research Libraries standing committee järjesti konferenssissa session, joka käsiteli korkeakoulukirjastoille ajankohtaisia aiheita. Keskusteluun oli nostettu kolme teemaa: tekoäly, avoin tiede ja asiansanoituksen automatisointi. Aiheista järjestettiin lyhyet alustukset ja sen jälkeen osallistujat jakaantuivat ryhmiin keskustelemaan aiheesta.

Itse osallistuin tekoälyn mahdollisuuksia pohtivaan ryhmään. Keskustelun kysymyksinä oli tekoälyn käyttö työvälineenä kirjastopalvelujen toteuttamisessa, kirjaston rooli tekoälyn eettistä käyttöä pohtivissa keskusteluissa sekä se, miten kirjaston johtajat voivat valmistautua ja valmistaa alaisiaan työympäristöön, jossa hyödynnetään tekoälyä. Tekoäly aiheena herätti suuren joukon kiinnostuksen, mutta keskustelun pohjalta jäi olo, että tässä vaiheessa kaikilla on vielä enemmän kysymyksiä kuin vastauksia.

Osa kirjastoista oli jo järjestänyt tapahtumia tai keskustelutilaisuuksia tekoälyyn liittyen ja "tekoälylukutaidon" opettaminen kirjaston toimesta sai kannatusta. Joissain kirjastoissa oli myös kokeiltu tekoälyllä toimivaa chat-palvelua ja todettu, että opiskelijoiden oli helpompaa kysyä tyhmäksi kokemiaan kysymyksiä koneelta kuin ihmiseltä! Qatarin kansalliskirjastossa on kokeilussa tekoälyn hyödyntäminen työvuorosunnittelussa esimerkiksi tilanteissa, joissa tarvitsee tehdä sijaisjärjestelyjä. Keskustelun kuluessa todettiin, että keskustelu tekoälystä keskittyy tällä hetkellä bisnesmaailman ja kehittäjien näkökulmaan, ja että laajempi poliittinen keskustelu olisi tarpeen. Kirjastot voisivat olla tuomassa uusia näkökulmia tekoälyä käsitteleviin keskusteluihin.

Konferenssikävijän linkkivinkit:

1. **Design thinking for libraries -toolkit** (<http://designthinkingforlibraries.com/>): Kirjastoille suunnattu opas, joka tutustuttaa design-ajattelun perusteisiin.
2. **Library Map of the World** (<https://librarymap.ifla.org/>): IFLAn julkaisema kartta, johon on koottu keskeisimpiä kirjastoihin liittyviä tilastotietoja eri maista.
3. **Sound the alarm: what the library Community needs to know about predatory publishing** (<http://stars.library.ucf.edu/ucfscholar/660/>): Sandy Avilan IFLAssa pidetystä salamapuheesta ei löydy verkossa esitystä, mutta samasta aiheesta toisaalle tehty posterit on luettavissa. Posterissa on tiiviisti koottu piirteitä, joista voi tunnistaa saalistajajulkaisun.
4. **Project Outcome** (<https://www.projectoutcome.org/>): verkkosivusto, johon on koottu tietoa siitä, miten kirjasto voi mitata ja analysoida toimintansa vaikuttavuutta ja kertoa siitä päättäjille. Palvelu on suunnattu yleisille kirjastoille, mutta ACRL on muokkaamassa projektia akateemisille kirjastoille sopivammaksi. Korkeakoulukirjastojen Project Outcome on tarkoitus julkistaa huhtikuussa 2019.
5. **MEP Library Lovers** (<http://mepliblibrarygroup.eu/>): Enpä tiennyt, että Euroopan parlamentin MEPeille on oma kirjaston ystävät -ryhmänsä!
6. **Blockchains for the Information Profession** (<https://ischoolblogs.sjsu.edu/blockchains/>): Aiheita käsittelevän konferenssisession kuuntelun jälkeen en ole täysin varma tiedäkö, mistä on kyse, mutta täältä saa lisää tietoa!
7. **The Robots are Coming: Libraries and Artificial Intelligence** (<https://blogs.ifla.org/lpa/2018/07/24/the-robots-are-coming-libraries-and-artificial-intelligence/>): IFLAn Library policy and advocacy -blogissa kootaan keskustelua ja lukuvinkkejä liittyen tekoälyn käyttöön kirjastossa.